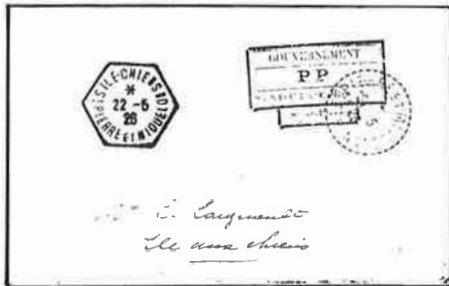

Het belang van achtergrond-informatie

De brochure 'HET PLAN IN DE THEMATISCHE FILATELIE' van de heer SIEM is tot op heden het beste wat de verzamelaar op dat terrein in de schoot is gevallen.

Ik zeg dit omdat de uitleg getuigt van onderzoek en een zwaar gevulde bagage achtergrond-informatie.

Achtergrond-informatie is echter niet alleen van belang voor het plan maar ook voor de verzameling in haar geheel en in het bijzonder met betrekking tot het thematische commentaar onder ten-toongestelde documenten.

Het is niet mijn bedoeling de thematische verzamelaar iets nieuws te vertellen. Want deze weet best dat een grondige kennis van zijn thema 'DE' noodzakelijke vereiste is om een behoorlijke thematische verzameling te ontwikkelen.

Om de een of andere duistere reden nemen verzamelaars toch nog bepaalde documenten in hun collectie op die de toets van de achtergrond-informatie niet kunnen doorstaan. In de meeste gevallen zal het de jury-leden niet opvallen omdat van hen niet kan worden verwacht dat zij het 'thema' evengoed, of zelfs beter beheersen dan de verzamelaar zelf. Dat dit geen uit de lucht gegrepen gedachte is zult u hierna zien. Een voorbeeld van gebrek aan achtergrond-informatie heb ik kunnen constateren in een 'HONDEN'-verzameling die te bewonderen was tijdens Italia 85 te Rome. Het gaat om het hieronder afgebeelde document.

Datzelfde document vond ik toevallig

tijdens één van mijn reizen naar Parijs. Wanneer men een honden-thema wil ontwikkelen, vallen dergelijke afstemmingen onmiddellijk op. De prijs was relatief laag te noemen en ik zou er mijn filatelistische kennis mee kunnen bewijzen aangezien het hier om een 'PORT PAYE' (port betaald) gaat, afkomstig van het gemeentebestuur van St. Pierre (Gouvernement - P.P. - St. Pierre & Miquelon - St. Pierre) ter gelegengheid van een verkiezingsoproep. In werkelijkheid een bepaalde zeldzaamheid uit 1926.

Het zeshoekige stempel van L'ILE AUX CHIENS (ILE-CHIENS) deed bij mij vragen rijzen. Waar zou het in mijn verzameling het best op zijn plaats zijn? Uiteindelijk zag ik op dat moment niets beter dan toponymie (plaatsnaamkunde), wat mij maar weinig vrolijk stemde. Daarom besloot ik een brief te schrijven naar de autoriteiten van St. Pierre & Miquelon. Wie weet kon de naam 'ILE AUX CHIENS' betrekking hebben op een gebeurtenis of voorval uit het verleden waarin honden een hoofdrol hadden gespeeld en vandaar de naam van het oord.

Uit het antwoord van de heer Joseph Lehuenen, oud-burgemeester van St. Pierre, kan men constateren hoe misleidend namen soms wel kunnen zijn: '... Het eiland is 1700 meter lang; de breedte varieert van 200 tot 700 meter en de gehele oppervlakte bedraagt niet meer dan 50 hectaren. In de 17de eeuw heette dit eiland 'L'île des Grovézilles', naar een redersfamilie uit Nantes die zich toendertijd op St. Pierre & Miquelon had gevestigd. In 1817, kort na de definitieve afstand aan Frankrijk solliciteerde een Franse kapitein de concessie om een visoliefabriek te installeren op het buureilandje 'Îlot Massacre' (op 100 meter van l'île des Grovézilles). Na verloop van tijd werd het 'île des Grovézilles' gebruikt als opslagplaats voor gejaagde zeehonden, hondshaaien of vliegende honden en materie voor de extractie van visolie. Het aanzienlijke belang van dit zeehondenvellen-depôt leidde er toe dat de naam van het eiland omgedoopt werd in 'L'ILE AUX CHIENS' (in werkelijkheid 'l'île aux chiens de mer'). Dit bleef zo tot in 1931, waarna het eiland om andere redenen omgedoopt werd tot 'L'île aux Marins'. (gedeelte van het antwoord, vrij vertaald uit het Frans).

Aan de hand van deze inlichtingen zal iedereen kunnen uitmaken dat het document niet in een honden-thema past. Iemand met een 'JACHT'-thema zal er wellicht beter bij varen.

Tot mijn verwondering echter zag ik hetzelfde document terug in de eerder vermelde verzameling te Rome, met de

beschrijvende tekst: 'Eiland waarop honden werden gefokt voor het trekken van sleden'.

Werd de verzamelaar door de verkoper gedupeerd...wist de verkoper zelf niet beter...of heeft de verzamelaar moedwillig iets uit de mouw geschud. Dat zullen wij wellicht nooit te weten komen. het bewijst echter zeer duidelijk zijn gebrek aan deugdelijke achtergrondinformatie.

Achtergrondinformatie leidt ook tot het ontdekken van overlappende thema's en zelfs van thema's die niets te maken hebben met het eigen thema. Als voorbeeld neem ik de volgende postwaardestukken uit Polen.

De documenten hebben duidelijk de ingrediënten voor een 'PASEN'-thema (Pasen, Paashaas, Paaseieren, Paaslam). Achtergrondinformatie hieromtrent leert dat deze documenten in een thema 'DE BABYLONISCHE INVLOED OP DE RELIGIE VAN DE CHRISTENHEID' heel goede diensten kunnen bewijzen. En zelfs in een Romeinse of Griekse mythologie-verzameling komen deze documenten terecht op hun plaats, rekening houdend met de volgende uitleg.

PAASHAAS

Een welbekend attribuut met Pasen is in sommige landen de haas. De heidenen uit de oudheid gebruikten dit dier als symbool van het overvloedige nieuwe leven in het voorjaar. The Catholic Encyclopedia for School and Home schrijft dat men in Europa de haas als Paassymbool voor het eerst tegenkomt in Duitsland omstreeks 1572.

PAASEIEREN

De oorsprong van de Paaseieren is ook duidelijk. De oude Druiden droegen een ei als heilig symbool van hun orde (Davies, Les Druides p.208). Tijdens de Dyonische feesten of mysteries van Bacchus, zoals die te Athene werden

gevierd, vormde de wijding van een ei een onderdeel van de nachtelijke vruchtbaarheidsceremonie (Davies, Les Druides p.207). Hindoefabels bezingen hun 'Ei van de wereld' en geven er een gouden kleur aan. De Jappanners zeggen dat hun 'Heilig ei' van brons is. Heden ten dage gebruiken de Chinezen in hun religieuze feesten beschilderde eieren net als in Engeland. Vroeger waren eieren in zwang bij Egyptische en Griekse vruchtbaarheidsriten en men hing deze voor mystieke doeleinden op in tempels. Men kan duidelijk het spoor en het gebruik van eieren voor religieuze doeleinden volgen via Egypte tot aan de Eufraat (Babylon). De klassieke dichters zijn vervuld van het fabel over het Babylonische mystieke ei. Volgens Hyginus (secretaris van de Palatijnse Bibliotheek ten tijde van Augustus) viel een ei uit de hemel in de Eufraat. Vissen duwden het naar de oever, waar duiven het uitbroedden om de Syrische godin Astarte, Ishtar of Venus te voorschijn te laten komen. Vandaar het gebruik van het ei als symbool van ASTARTE, ISHTAR of EASTER (Engels voor Pasen). De Rooms Katholieke Kerk nam dit gebruik over als symbool voor de opstanding van Christus.

PASEN

Engels = EASTER. Het woord (in het Engels) heeft een Chaldeeuwse oorsprong en hier wordt niemand anders dan ASTARTE of ISHTAR of VENUS etc.

mee bedoeld; godin der hemelen in de Babylonisch-Assyrische en Griekse cultus. De Ninevieten spraken de naam als 'ISHTAR' uit, zoals is teruggevonden op Assyrische monumenten. De Bel- en Astarte-cultus werd zeer vroeg in de geschiedenis door de Feniciërs, samen met de Druiden in Groot Brittannië ingevoerd. Het 40 dagen vasten, dat aan Pasen voorafgaat, is eveneens van heidense afkomst en werd reeds gedaan door Babylonische aanbidders van Astarte, evenals in Egypte voor Adonis of Osiris, de God-Bemiddelaar. Dit vasten, door de Romeinen 'Custus' genaamd, had eveneens met de verering van de godin Ceres te maken. Ceres weende en vastte door de dood van haar kind Proserpina.

(uittreksel uit 'The two Babylons' - A. Hislop)

Het was niet mijn bedoeling een cursus mythologie te geven maar om duidelijk te maken dat achtergrond-informatie voor elk thema van ZEER GROOT BELANG is. Het opent tevens nieuwe terreinen voor andere thematische verzamelingen.

Tenslotte behoedt achtergrond-informatie ons voor diepe teleurstellingen. Veronderstel dat een jurylid hetzelfde thema beoefent! Trouwens ook juryleden leren elke dag bij en moedwillige nalatigheid wordt vroeg of laat merkbaar aan de puntenscore.

J.A. Desimpelaere